

6. Pedologické poměry Latinské Ameriky

Hlavním faktorem ovlivňujícím pedogenetické procesy je klima a vegetační kryt. Klima ovlivňuje vývoj půd hlavně teplotou, úhrnem a rozložením srážek během roku, vegetační kryt působí na výpar, vsakování vody, množství humusu a tím zprostředkovaně i na úrodnost půdy. Většina půdotvorných faktorů je rozložena v šířkových pásech, resp. výškových stupních, podobné rozložení mají i latinskoamerické půdy.

Ve Střední Americe a na antilských ostrovech jsou hlavním činitelem vysoké teploty s výskytem vlhčího období, proto zvětrává půdotvorný materiál s uvolňováním křemíku, železa, hliníku se současnou tvorbou jílu (ve vlhčích částech se vyskytují ferralsoly (červenozemě), acrisoly, v sušších oblastech lxisoly, na substrátech bohatých na vápník a hořčík vertisoly, na hrubších sedimentech arenosoly).

Podobné půdy – typické pro tropické lesy a savany – převládají v půdním pokryvu Jižní Ameriky od severu až po obratník Kozorooha. Mírně odlišné podmínky jsou v oblastech ekvatoriálních, ve kterých se nevyskytují období sucha. V nich dochází k extrémnímu zvětrávání půdotvorného materiálu, vznikají kaolinické jíly a živiny jsou vyplavovány a v půdě zůstávají méně rozpustné sloučeniny, zejména oxidy a hydroxidy železa a hliníku, které dávají půdě červenožluté zbarvení (ferralsoly, acrisoly, v oblastech trvale nebo periodicky zamokřených i gleje). Tyto půdy jsou obecně málo úrodné, po přeměně pralesa na zemědělskou půdu se rychle vyčerpávají a degradují.

V částech Brazilské vysočiny s velmi suchým podnebím se vyskytují lxisoly, v její severovýchodní části kaštanozemě a phaeozemě. Podobné půdy jsou i v Gran Chacu. Pro Pampy jsou typické černozemě, díky překrytí území vrstvou sprašů velmi úrodné.

V mediteránní oblasti (srážky převážně v zimě) Chile dochází k sezónním změnám v migraci a akumulaci jílu a CaCO_3 – odpovídající půdy jsou luisoly, calcisoly, časté jsou i vertisoly, v reliéfu s erozními projevy i leptisoly a regosoly. Jižní část jihoamerického kontinentu (především Patagonie) má zejména greyzemě kaštanozemě. Půdní pokryv západní části kontinentu představují především horské půdy (leptosoly, regosoly, na vulkanických horninách andosoly) na svazích And. Pro centrální Andy jsou charakteristické pouštní kamenité půdy se střídáním písčitých a slaných půd (solonce, solončaky a calcisoly). V patagonských Andách převládají luisoly a cambisoly.